

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN REKENING 2017

Datum: 4 juli 2018

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 13.00 – 14.50 uur

Aanwezig: dhr. **W.H. Koks (voorzitter)**, mw. K.W. van Doesen (D66), dhr. E. Zirkzee (D66), dhr. J.P. Dijk (SP), mw. R. van Gijlswijk (SP), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), mw. G. Chakor (GroenLinks), mw. F.T. Folkerts (GroenLinks), dhr. J. Atema (Stad en Ommeland), dhr. E.R. Honkoop (VVD), dhr. D.J.C. Westerink (CDA), dhr. E.B. Koopmans (ChristenUnie), dhr. M.J.H. Duit (Student en Stad), dhr. T. van Zoelen (PvdD), dhr. J.H. ten Hoove (100% Groningen)

Wethouders: dhr. M.T. Gijsbertsen, dhr. J.M. van Keulen, dhr. R. van der Schaaf

Namens de griffie: mw. M. Hansens (commissiegriffier)

Verslag: dhr. Z. Jeuring

Insprekers: geen.

Opening

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

Wethouder Gijsbertsen:

- Experiment basisinkomen, vraag mw. Riemersma: de verzamelde informatie gaat naar de raad.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

Inhoudelijk deel

B1. Gemeenterekening 2017

(raadsvoorstel 19 juni 2018)

Programma 1: Werk en Inkomen

Programma 2: Economie en Werkgelegenheid

Dhr. Atema (Stad en Ommeland):

- Mist de context om de doelstellingen en resultaten goed te kunnen beoordelen. Dit moet volgend jaar beter.
- Regionale arbeidsmarkt: er is onvoldoende gescoord bij de aantallen plaatsingen op basis van social return. Dat moet beter.
- Uitstroom naar regulier werk: de aantallen liggen onder die van 2016. De moeilijk plaatsbare mensen hebben moeite door te stromen. Meer aandacht is nodig.
- Waarom stijgt het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand?
- Maatschappelijke participatie en werk en activering liggen op koers. Het aantal bijstandsgerechtigden per tienduizend inwoners stijgt echter. Hoe kan dat?
- Uitkeringen: 10% van de aanvragen wordt niet binnen de termijn van acht weken behandeld. Klopt het dat de hoeveelheid in te vullen papieren vaak niet op orde is? Kan extra hulp worden aangeboden?
- Armoede- en minimabeleid: meer dan 20% van het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand wordt afgewezen. Hoe kan dat? Is de procedure goed? Kan de test van de WRR worden gebruikt? Zijn de regelingen wel toegankelijk?
- Schuldhulpverlening: de daling van het aantal aanvragen voor sociaal krediet geeft een vertekend beeld. De statushouders ontvangen leenbijstand. Daarom is sprake van een stijging.
- Programma 2: de indicatoren zijn positief. Zet de goede trend zich door?
- Waarom stijgt het aantal zzp'ers?
- Waarom is het aantal bezoekers aan de Grote Markt niet gemeten?

Mw. Van Doesen (D66):

- Houdt een algemene beschouwing en zegt dat de afgelopen jaren veel is geïnvesteerd in het vertrouwen bij bijstandsccliënten. De aanpak werkt.
- Armoedebeleid werkt, maar is slechts symptoombestrijding.
- Bij schuldhulpverlening is sprake van maatwerk en dat is goed.
- Via de communicatie worden veel mensen bereikt.
- Een groot aantal mensen is langdurig aangewezen op een uitkering.
- De fractie stelt voor het eerdere grote onderzoek naar de samenstelling en de verandering van de groep mensen in de bijstand te herhalen. Dit kan na de herindeling.
- Spreker is blij dat de minister de Groningse aanpak voor de opvang van statushouders overneemt.

Dhr. E. Zirkzee (D66):

- Zegt dat de groei van banen goed gaat. De ambitie van 140.000 banen eind 2019 is misschien te voorzichtig.
- Het is mooi dat de bezoekers de stad blijven waarderen.
- De stad moet blijvend aandacht geven aan een verdere ontwikkeling van het beleid.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Is blij met het aantal gerealiseerde banen via de gemeentelijke aanpakken.
- Het is jammer dat niet nog meer mensen vanuit de bijstand doorstromen naar regulier werk. Kan er niet meer via de re-integratie gebeuren? Dit is echt nodig. Spreker heeft geen antwoord op technische vragen gekregen en steunt het voorstel van D66 om een onderzoek te doen naar de samenstelling van de groep.
- Het minimabeleid, schoolfonds en Menzis: wat kan met de vrijgevallen middelen worden gedaan? Hoe kan worden voorkomen dat middelen niet worden uitgegeven? Spreker steunt de vraag van dhr. Atema over het grote aantal afgewezen aanvragen voor de bijzondere bijstand.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Zegt dat de stad er economisch goed voorstaat. Dat is mede te danken aan het gemeentelijk beleid. De leegstand van winkels valt mee.
- Geeft de wethouder complimenten voor de aanpak bij de warenmarkt.
- Healthy Ageing: de gemeentelijke strategische agenda zou in 2018 worden uitgewerkt. Hoe staat het ermee?
- De samenwerking van onderwijs en bedrijfsleven bij mbo-scholen: dit is een zeer goede zaak.

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Zegt dat veel is gedaan aan het activeren van mensen en het bevorderen van deelname van kinderen in armoede. De mensen spelen in het beleid een grote rol.
- Het is goed dat bij de bijstand gewerkt wordt op basis van vertrouwen.
- Bijstand op maat: spreker is optimistisch over de te verwachten uitkomsten.
- Arbeid en onderwijs: hoe kan de tweedeling worden tegengegaan? Hoe kan verdringing worden voorkomen?
- Diversiteit op de werkvloer: wat is de stand van zaken?
- Mensen met een arbeidsbeperking: het gaat goed met de afspraakbanen en met de social return. De provincie kan meer doen. Klopt dat?

Mw. Folkerts (GroenLinks):

- Programma 2: het gaat goed met de Groningse economie. Een aantrekkelijke binnenstad heeft te maken met groen en met goede toegankelijkheid.
- De fractie is blij dat het mbo aandacht krijgt in de Rekening 2017.
- De fractie vindt de wijkmarkten erg belangrijk.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Zegt dat de regionale economie het goed doet en noemt de kerngegevens.
- Bedankt het gemeentelijke personeel voor de gepleegde inzet. De samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen is belangrijk.
- Werk en inkomen: het geven van vertrouwen levert resultaten op. De daling van het aantal mensen in de bijstand kan sterker. Hoe kan het dat het aantal bijstandsgerechtigden per duizend inwoners stijgt? Wat gaat de stad doen? Is de gemeente niet te goed van vertrouwen vanwege het dalend aantal boetes, het gedaalde aantal beëindigde uitkeringen en het stijgend aantal toekenningen voor een uitkering?
- Activering: het experiment met de bijstand is geen oplossing voor de problemen met de bijstand. De cijfers stemmen tot nadenken. Inzet op de tegenprestatie is beter, net als intensivering van de begeleiding naar werk. Kan kritisch worden gekeken naar de handhaving?

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Zegt dat de tegenprestatie geen goede maatregel is, maar de intensieve begeleiding op weg naar werk wel.

- Het aantal bijstandsgerechtigden is vorig jaar slechts met 160 personen gedaald. De gemeente hield 5,4 miljoen euro over in 2016. In 2017 was dat bijna 2 miljoen euro. Dit kan voor de begeleiding worden gebruikt.
- Maatschappelijke activering is niet voor iedereen een goede aanpak.
- Hoe kan het dat de gemeente een half miljoen euro overhoudt aan loonkostensubsidies?
- De fractie vindt het prima dat het aantal participatiebanen is gestegen.
- Bijstand op maat: waarom is dit volgens het college een succes?
- Daling aantal aanvragen bijzondere bijstand: een verklaring ontbreekt. Hoe kan dit?

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Vindt het mooi dat het aantal participatiebanen is gestegen.
- Vindt het zorgelijk dat 10% van de aanvragen voor een uitkering niet binnen acht weken wordt afgehandeld. Wat doet het college eraan?
- Opleidingen voor kansrijke sectoren: hoe kan dit worden bevorderd?
- Schuldhulpverlening: de inzet op preventie is goed. Studenten vormen een groep die aandacht nodig heeft. Het leenstelsel speelt daarin mee.
- De economie: het aantal vestigingen met minder dan tien werknemers is afgenomen. Dit geeft te denken gezien de relatie met de start-ups. Wat vindt het college?
- Overheidsgebouwen: wat kunnen die gebouwen bijdragen aan de kenniseconomie?

Dhr. Van Zoelen (PvdD):

- Zegt dat niet iedereen profiteert van de gunstige economie en wijst op het aantal uitkeringsgerechtigden. Krijgen mensen in de bijstand voldoende mogelijkheden voor scholing? Waarom is er geen match?
- Tijdige behandeling van de aanvragen voor een uitkering: kan de capaciteit worden vergroot?
- De schuldproblemen krijgen gelukkig meer aandacht.
- Groningen Kennisstad: kunnen zorgberoepen aandacht krijgen?
- Kleding: er is meer aandacht voor duurzame producten nodig.
- Terrasverwarmers en verwarming winkels: waarom speelt de gemeente er niet op in?
- Toerismekalender: kunnen de twee websites worden gecombineerd?
- Vliegveld Eelde: waarom wordt Eelde gepromoot als handelspunt?
- Leegstand kantoorpanden: worden deze panden goed ingevuld voordat aan nieuwbouw wordt begonnen?
- Het grote aantal zzp'ers: faciliteiten voor goede werkplekken zoals de Big Building zijn belangrijk.

Dhr. Westerink (CDA):

- Vindt het goed dat het aantal bijstandsgerechtigden daalt. Het gaat echter om geringe aantallen.
- Bijstand op maat: de cijfers ontbreken.
- Tegenprestatie: spreker verwijst naar de aanpak van de gemeente Rotterdam. Participatie staat centraal.
- Het is goed dat de verbinding tussen het mbo en het bedrijfsleven wordt gelegd.
- Het behouden van werk bij bestaande bedrijven is erg belangrijk. Wat vindt de wethouder van de actuele ontwikkelingen?

Dhr. Duit (Student en Stad):

- Werk en inkomen: studenten zijn vanwege financiële overwegingen gedwongen banen te nemen. Het college spreekt over verdringing van bijstandsgerechtigden door scholieren en jongeren. Wat doet het college eraan?
- Individuele studietoelage: er is een half miljoen euro over. Dit geld moet op de goede plek terecht komen. Kan de wethouder zeggen wat met de motie gebeurt?
- Het aantal zzp'ers en start-ups: waarom worden start-ups en scale-ups niet genoemd?
- Spreker steunt de opmerking van D66 over statushouders, die van de PvdA over de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven en die van dhr. Koopmans over het aantal start-ups en over het leenstelsel.

Dhr. Ten Hoove (100% Groningen):

- Geeft het college complimenten voor de Rekening 2017.
- De fractie zal bij de raadsbehandeling of bij de begrotingsbehandeling haar standpunt weergeven.

Wethouder Van Keulen:

- Zegt dat het klopt dat het goed gaat met de stedelijke economie.
- Het aantal zzp'ers stijgt. Het is een trend in de economie. De stad faciliteert dit met het creëren van broedplaatsen. Het college geeft volgend jaar aandacht aan commerciële initiatieven.

- Het aantal flexbanen is niet gegroeid. Het aantal vaste banen wel en dat is positief.
- Betrekken mbo bij Kennisstad: de gemeente is op alle terreinen hard aan het werk.
- Start-ups en scale-ups: er is een speciaal programma opgezet gericht op gemeentelijke maatschappelijke problemen.
- Bezoekers binnenstad: de aantallen zijn gemeten, maar niet in de Rekening vermeld. Het aantal bezoekers is in 2017 met 205.290 personen gestegen.
- Behoud bestaande werkgelegenheid: een bedrijf kan niet altijd worden behouden. Het is mooi als een bedrijf voor een andere plek in de regio kiest.
- Duurzame werkgelegenheid: het bewustzijn stijgt. Bedrijven hebben er meer aandacht voor.
- Healthy Ageing: de projecten worden uitgerold. Alles ligt op schema. De raad krijgt voortgangsinformatie.
- Studenten op laaggekwalificeerde banen: in de horeca is sprake van een personeelstekort. Van verdringing is daar geen sprake.

Wethouder Van der Schaaf:

- Verdringing geldt voor meerdere universiteitssteden. Het beleid voor de onderkant van de arbeidsmarkt is helder.
- De diversiteitsprijs: dit is een mooie prijs en had moeten worden opgenomen in de Rekening.
- Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt: de wethouder had gehoopt op meer plaatsingen vanuit social return. Vaak komen mensen op een reguliere manier aan het werk. Bekeken wordt of social return breder kan worden ingezet.
- Scholing is een van de manieren om de mismatch aan te pakken.
- Een impuls geven aan de re-integratie is een goede aanpak.
- Het is nog te vroeg om het aanbod van beschikbare minder gekwalificeerde mensen als marketinginstrument in te zetten.
- Leegstand kantoorpanden: het gaat inderdaad goed. De gemeente zet het omzetten van kantoorpanden naar woningen stil.

Wethouder Gijsbertsen:

- Vindt dat de gemeentelijke aanpak op het gebied van werk en activering goed heeft gewerkt.
- De aantallen statushouders en Wajongers hebben het aantal bijstandsgerechtigden doen toenemen. Het wordt steeds moeilijker de overblijvende mensen uit de bijstand te laten stromen. Beide ontwikkelingen doen het aantal bijstandsgerechtigden minder dalen dan verwacht werd.
- Het beleid en het bereik van het armoedebeleid hebben goed gewerkt.
- Bijstand op maat: de deelname is hoog.
- De loonkostensubsidies: de vrijval is veroorzaakt door de te hoge inschatting van beschermt werken. In de begroting staan de oude cijfers. De vrijval is een reservering binnen BUIG en vermindert daar het tekort. Daarnaast speelt de ESF een positieve rol.
- De periode voor het aanvragen van een bijstandsuitkering: het percentage dat binnen de termijn wordt gehaald, fluctueert altijd rond de 90%. Er is een specifieke aanpak voor de groep die de meeste aandacht nodig heeft.
- Individuele studietoelage: de afspraak is dat het college er in het najaar 2018 op terugkomt.
- Vrijval armoedebeleid: dit komt omdat een aantal projecten later is gestart. Het volgende jaar wordt het beleid gewoon uitgevoerd.
- De redenering van de VVD over het aantal bijstandsgerechtigden klopt niet. De gemeente voert een helder op de persoon gericht beleid.
- Daling aantal toekenningen bijzondere bijstand: de digitale dienstverlening en de persoonlijke dienstverlening zijn onderdeel van de aanpak en spelen een rol. De oorzaken zijn niet helder zonder dat dossieronderzoek wordt gedaan. De wethouder bekijkt of hierover informatie kan worden verstrekt.
- Aanpak armoede: een aantal oorzaken van blijvende armoede is hardnekkig, zoals een grote groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
- De raad bespreekt de komende maanden het onderwerp armoede.
- De cijfers over de aantallen bijstandsgerechtigden: de stand per 31 december wijkt af van het gemiddelde aantal over het gehele jaar. Aan het eind van het jaar was het aantal dalende.

De voorzitter sluit de vergadering om 14.50 uur.